

Open brief aan leden van de Raad van Meerijstad

Wat is het Wijboschbroek?

Het Wijboschbroek is nationaal gezien een uniek natuurgebied: een gebied met opvallende eigenschappen als het gaat om flora, fauna, geologische en landschappelijke gesteldheid, zoals dit tot uiting komt in een grote biodiversiteit met vele zeer zeldzame of zelfs unieke soorten.

Natuurgebieden worden gekenmerkt door soorten en levensgemeenschappen waarvoor in agrarische, stedelijke en industriële cultuurlandschappen nog maar weinig plaats is overgebleven. Door de verstedelijking van de regio en de aanleg van de Rijksweg A50 is het landschapsbeeld aangetast. Het aangrenzende populierenlandschap rond Kilsdonk en De Dubbelen is verdwenen, waardoor het behoud van het Wijboschbroek nog belangrijker is geworden. Ook het landschap rondom het Wijboschbroek kent dan ook een hoge cultuurhistorische waardering, wordt gekenmerkt door kleinschalige landbouw en maakt integraal onderdeel uit van het Broek. Onder meer om deze reden is het Wijboschbroek benoemd tot "natte natuurparel", waarin het Waterschap een belangrijke beheersfunctie heeft.

Wat wil het college van B&W van Meerijstad er van maken?

Een Wijboschbroek met zonneparken, windmolens en de nodige ontsluitingswegen.

Hoe wil het college van B&W van Meerijstad dit gaan realiseren?

Door de Raad een afwegingskader te laten vaststellen dat aan projectontwikkelaars een vrijbrief verstrekt om, zonder verdere ruimtelijke toetsing, Mer, etc. het Wijboschbroek te laten verworden tot .... Ja ... tot wat eigenlijk?

Waarom een vrijbrief?

Omdat dit college van Meerijstad de Raad voorstelt de zonneparken die passen binnen het afwegingskader "De toekomst van zon en wind in Meerijstad" aan te merken als "categorie van gevallen" waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen (vvgb) nodig is als bedoeld in artikel 6.5, lid 3 van de BOR.

Wat staat er eigenlijk in dit afwegingskader, wat zijn de (rand)voorwaarden?

Par. 5.5 geeft een nadere uiteenzetting van de aspecten waar een initiatiefnemer in ieder geval rekening mee moet houden of moet verantwoorden/motiveren waarbij de 11 ontwerpprincipes worden genoemd, geformuleerd als "Houd afstand tot infrastructuur, houd afstand tot woningen, handhaaf openheid, creëer een passende overgang naar de omgeving". Daarnaast "creëer meerwaarde", "participatie is vereist", "doe waar nodig onderzoek naar milieu- en omgevingseffecten".

De beoordeling van initiatieven op deze, op zijn zachts gezegd zeer ruime en niet op objectieve criteria te toetsen principes wil het college overlaten aan een adviescommissie Omgevingskwaliteit, waarvan de samenstelling door haar zelf wordt bepaald!

De (voorbereidings)procedure

In het kader van "Vitaal buitengebied" is, aldus het college, een klankbordgroep ingesteld, tot stand gekomen via een oproep in de nieuwsbrief Vitaal Buitengebied. Deze klankbordgroep is tijdens de laatste bijeenkomst in de gelegenheid gesteld inhoudelijk te reageren. De input is waar mogelijk meegenomen.

Helaas is het ons als inwoners van Wijbosch, ondanks verwoede pogingen, niet gelukt de samenstelling van deze klankbordgroep noch de input van deze klankbordgroep op dit afwegingskader te achterhalen. Dit zegt genoeg over transparantie en participatie van burgers bij dit voorstel. Zeker afgewogen het feit dat dit afwegingskader, aldus het college, niet open staat voor bezwaar en beroep!

Met deze procedure voldoet het college niet aan de Gedragscode Zon op Land, een gedragscode voor de fysieke en procesmatige wijze van ontwikkeling, inpassing, vormgeving en beheer van zon op land projecten: *Zorgvuldige locatiekeuze: Bevoegd gezag in de lead voor zoekgebieden.*

Besluitvorming in een gemeente of provincie over de verduurzaming van de energievoorziening én over de gebieden die voor deze energievoorziening in aanmerking komen, begint idealiter al ruim voor er van concrete initiatieven sprake is. In de fase van beleidsvorming is de overheid in de lead en heeft de verantwoordelijkheid om de inwoners te betrekken bij de keuzes voor duurzame energie opwek en bij de zoekgebieden voor eventuele zonnenvelden. Concrete projectlocaties volgen daarna op initiatief van ontwikkelaars, binnen de kaders die overheden hebben gesteld.

Een gemeente zal in de beleidsfase bekijken in hoeverre ambities van bijvoorbeeld gemeenten ingevuld kunnen worden met de beschikbare daken en restgronden: het principe van de 'zonneladder'. Gemeenten kunnen hierbij de Zonnewaaijer van Holland Solar en de Constructieve Zonneladder van de Natuur en Milieufederaties gebruiken.

Het afwegingskader en zonnepanelen

Helaas bevat het afwegingskader geen bronnenrapport. Daardoor is herkomst van getallen, data, onvolledigheid en juistheid gegevens niet te verifiëren. De betrouwbaarheid van het rapport is daarmee erg gering.

Dit afwegingskader lijkt echter niet afgewogen te zijn tegen het advies van het gezaghebbende College van Rijksadviseurs in Panorama Nederland december 2018, eerder, het is in strijd met dit advies luidende:

- Windenergie komt vooral van de Noordzee en voor het overige deel van grote windparken in grootschalige, rationeel verkavelde landschappen.
- Zonnepanelen realiseren op braakliggende terreinen, havens, weesgebieden, daken, gevels, wegen en niet -en pas op het laatst- gebruik van landbouwgrond en natuurgebied.

Het college van Meierijstad kiest hier duidelijk **niet** voor. Gecombineerd met het ontbreken van duidelijke randvoorwaarden waaraan zonneparken moeten voldoen heeft dit tot gevolg:

- Wildgroei van zonneparken met enorme financiële belangen (verdienmodellen) voor projectontwikkelaars, Staatsbosbeheer, gemeente
- Bedreiging van kringlooplandbouw. Grondprijzen worden opgeschroefd voor landbouwgronden met als gevolg onvoldoende landbouwgrond die nodig is voor de transitie naar kringlooplandbouw.
- Aantasting Natuurcompensatie aanleg A50: Wijboschbroek is hier een belangrijke pijler van.
- Verstedelijking buitengebied en natuurgebied door toevoeging industriële laag, energieopwekking is een industriële activiteit
- Aantasting visueel en inrichting natuurgebied en gebied met kleinschalige inrichting en landbouw met grote biodiversiteit
- Aantasting flora en fauna
- Vermindering woongenot en natuurbeleving
- Verontrusting over beheer en gevolgen op middellange en de lange termijn: onderhoud (grondslag, flora) en verwerking gebruikte materialen (aluminium belasting, zware metalen); uitputting grond (gevolgen insecten en bodemstructuur).

En het college vergeet hier (gemakshalve) dat:

- Wijboschbroek en aanliggend gronden (zoals Biezenloop) onderdeel zijn van het Natuurnetwerk Brabant.
- de kleinschalige gronden, die aanliggen aan het bosgebied (tot aan de kom) behoren bij het Wijboschbroek.

- het elektrische netwerk niet is toegerust op verwerking van de opgewekte energie en dat hierdoor de nadelige gezondheidsaspecten van toename van magnetische en elektrische velden, hoogspanningslijnen en transformatoren versterkt worden.
- voor het maken van zonnepanelen grondstoffen gedolven worden in China met grote milieuschade als gevolg.
- bij breuk van de panelen gevaarlijke stoffen kunnen vrijkomen.
- er sprake gaat zijn van voortdurende bedreiging van de natuur.
- er momenteel landelijk slechts 35 vierkante km dak benut worden voor zonnepanelen (van een totaal dakoppervlak van 900 vierkante km).
- de voorziene locaties voor windmolens langs de Zuid-Willemsvaart op minder dan 1000 m van een van de aanliegroutes van Welschap liggen, speciaal voor zwaar militair vliegverkeer. (Dit geldt ook voor de windmolens van Windpark Veghel Win(d)t!)
- Er nu al grootschalige grondaankopen plaats vinden, mogelijk vooruitlopend op toestemming voor zonneparken.
- deze aankopen het beleid vanuit het Waterschap doorkruisen om gronden aan te kopen voor een beter grondwaterbeheer.

Het afwegingskader en de windmolenparken

Het afwegingskader geeft 4 kansrijke zoekgebieden waarvan één het Wijboschbroek is.

De gevolgen voor het Wijboschbroek zullen desastreus zijn: slagschaduw, nachtverlichting, verstoring territorium vogels en fouragegebied, insecten en vleermuizen, gevaren lekken broeikasgassen en chemische stoffen (Kioto-verdrag), verstoring plaatselijke klimaat, windturbine syndroom (laag frequentie geluiden) én de aanleg van toegangswegen door het Wijboschbroek.

Het is aan uw Raad om nu reeds aan te geven dat, indien het Wijboschbroek toch als geschikte locatie voor windmolens wordt aangewezen:

- Niet volstaan kan worden met een Mer-beoordelingsprocedure maar er sprake dient te zijn van een Mer-procedure;
- Niet volstaan kan worden met een verkorte procedure zoals gevolgd bij het Windpark Veghel Win(d)t;
- U zich als Raad minimaal in alle opzichten wenst te houden aan het bepaalde in de Omgevingswet.

Over de werkgroep Handen Af van Wijboschbroek

Wij hebben kennis genomen van het Rapport “de Toekomst van zon en wind in Meierijstad” als bijlage bij het voorstel dat voorligt aan de Raad 7 februari 2020. Het natuurgebied Wijboschbroek is zoeklocatie voor windmolenturbines en het gebied aansluitend in Wijbosch is opgenomen in de kaart kansen voor zonne-energie.

De schrik slaat vele inwoners van Wijbosch om het hart en dit raadsvoorstel is de aanleiding geweest tot oprichting van onze werkgroep op 9 januari jl. Leden van deze werkgroep (21 inwoners) zijn van diverse achtergronden, biologen, ambtenaren, werkenden, niet werkenden en ook vooral verontruste burgers.

In Panorama Nederland vinden wij een toekomstvisie terug die ons zeer aanspreekt. Maar de verontrusting, gevoelens van onrust over natuuraantasting en meerdere argumenten, heel divers van aard, zijn leidend voor de werkgroep.

Morele en maatschappelijke bezwaren Wijboschbroek

Een onbegrijpelijke keuze van het college gemeente Meijerstad om opnieuw de natuur van Wijboschbroek proberen aan te tasten.

In het voorjaar 2019 heeft de wethouder Wijboschbroek geopteerd voor een ontsluitingsweg van de Dubbelen naar Dinther.

Het is gênant om de natuur opnieuw te moeten verdedigen en aan te geven hoe belangrijk natuur en gezondheid is.

Het merendeel van de bevolking in Nederland is overtuigd dat de geringe omvang en kwaliteit van natuurgebieden in Nederland behouden moet blijven. Ook inwoners van Wijbosch hechten erg veel waarde aan de leefomgeving en leefklimaat.

Nu wordt opnieuw door de gemeente een poging gedaan om, ditmaal met windmolens en zonneparken, de natuur te belasten en te ontwrichten. Onbegrijpelijk, juist nu dat de bedreiging van de natuur door allerlei ontwikkelingen (stikstofbeleid, Pfas stoffen, CO2 uitstoot, Ozonlaag, Luchtvervuiling uitlaatgassen, ammoniak uitstoot, klimatologische omstandigheden, bedreigingen door de mens, uniek natuurgebied, e.d.) in de afgelopen jaren erg groot is. Een andere grote bedreiging vormt nog steeds de mens, helaas.

Politieke partijleden wordt gekozen en vormen dus een vertegenwoordiging van inwoners van de gemeente Meijerijstad. Met de optie en keuze van het college “windmolens in Wijboschbroek” enerzijds en morele en maatschappelijke bezwaren en tegenstellingen van inwoners van Wijboschbroek anderzijds, laat het College zien dat de politieke kloof met inwoners enorm groot is en het draagvlak zeer klein.

Ons standpunt is helder en duidelijk: **Handen af van Wijboschbroek**, nu maar ook in de toekomst. **Niets is zo definitief als tijdelijk, is de ervaring. Teruggeven aan natuur of landbouw is daarmee erg onzeker!**

Raad van Meierijstad, verzint eer ge begint. Stem niet in met dit afwegingskader! Handen af van Wijboschbroek!

Hoogachtend,

Werkgroep Handen Af van Wijboschbroek
p/a Poelkensdijk 1
5482VE Wijbosch-Meierijstad
wijboschbroek@gmail.com

Wijbosch 12 januari 2020.

Bron: <https://www.collegevanrijksadviseurs.nl/adviezen-publicaties/publicatie/2018/12/06/panorama-nl>